

STRUČNA PODLOGA ZA BONITIRANJE I UTVRĐIVANJE LOVNOPRODUKTIVNIH POVRŠINA U LOVIŠTIMA REPUBLIKE HRVATSKE

1. UVOD

Stručne podloge za utvrđivanje lovnoproduktivnih površina (u daljnjem tekstu LPP) i bonitetnih razreda (u daljnjem tekstu: bonitet) u lovištima Republike Hrvatske predstavljaju polazne osnove za određivanje okvira gospodarenja gospodarski značajnim vrstama divljači.

Ujednačavanje kriterija kod određivanja LPP-a i boniteta prvi je korak u usklađivanju smjernica gospodarenja lovištima i divljači u određenom cjelovitom prostoru, identičnih ili sličnih stanišnih uvjeta u kojima obitava divljač, a kojom se gospodari u lovištima i na prirodan način.

Iako dugogodišnja praksa lovnog gospodarenja predstavlja osnovu za okvire ove Stručne podloge, za njihovo oblikovanje i sadržaj korištena je sva dosadašnje naša i strana literatura koja obrađuje ovu tematiku. Od strane literature korištena je literatura zemalja koja imaju dugogodišnja iskustva i sličan pristup gospodarenju lovištima i divljači, poput Mađarske, Češke, Slovačke i Poljske.

S obzirom na veliku raznolikost stanišnih uvjeta u Hrvatskoj, nužno je podijeliti prostor na nekoliko zona, odnosno tipova lovišta. Razvrstavanje lovišta po tipovima uvjetovano je razlikama u nadmorskoj visini, reljefu, klimi i vegetaciji, te su stoga lovišta podijeljena na:

- nizinska do 200 mnv,
- brdska 200 – 800 mnv,
- gorska < 800 mnv,
- mediteranska (uključuju eumediteransku i submediteransku zonu),

(napomena: s obzirom na vrlo malu zastupljenost visokog gorja s obilježjima planina, u kontekstu lovišta zadržan je naziv gorsko lovište).

Unutar ovih podjela potrebno je, posebno kod utvrđivanja boniteta i kapaciteta lovišta, uzeti u obzir još neke dodatne ali vrlo značajne čimbenike koji imaju znatan utjecaj na divljač i lovno gospodarenje, pa se nizinski tip lovišta dijeli na:

- lovišta bez poplava (poplavljeni dio ne prelazi 40 % površine)
- lovišta pod utjecajem poplava (lovišta u retencijama i lovišta u kojima su poplavljene površine zastupljene sa više od 40 %).

U brdskim, gorskim i mediteranskim lovištima treba razlikovati lovišta odnosno područja u kojima obitavaju krupni predatori (vuk, ris, medvjed) od lovišta u kojima ih nema.

U područjima gdje obitavaju krupni predatori znatno je smanjen prirast divljači zbog njihovog utjecaja, odnosno povećan je otpad tijekom čitave godine. Stoga se ovom Stručnom podlogom želi uskladiti broj divljači i predatora, dakle odrediti optimalni broj predatora na određenom prostoru kako bi osigurali potrajnost gospodarenja s divljači, ali i opstanak predatora u optimalnom broju i strukturi.

S obzirom na dosadašnja iskustva sa Stručnom podlogom iz 1994. godine, gdje su za pojedine vrste divljači propisani premaleni kapaciteti (prenisko brojno stanje) kao i niski koeficijenti prirasta, ovom Stručnom podlogom propisani su matični fondovi i koeficijenti prirasta koji su prilagodljiviji sadašnjim stanišnim uvjetima, kako bi se i ekonomski efekti lovnog gospodarenja uskladili sa željama ovlaštenika prava lova, stanišnim mogućnostima i zakonskim propisima (naknade šteta, utjecaj divljači na stanište, očuvanje bioraznolikosti).

POJMOVNIK

Pojedini pojmovi u smislu Zakona o lovstvu (»Narodne novine« broj 140/05.) i ove Stručne podloge imaju sljedeća značenja:

1. Divljač – zakonom određene životinjske vrste koje slobodno žive u prirodi, na površinama namijenjenim za uzgoj ili intenzivni uzgoj i razmnožavanje u svrhu lova i korištenja.
2. Fizička osoba – osoba koja je registrirana za obavljanje lova (obrtnik).
3. Korisnik zemljišta – vlasnik ili posjednik zemljišta na kojem je ustanovljeno lovište.
4. Lovište – određena površina zemljišta koje je zaokružena prirodna cjelina u kojoj postoje ekološki i drugi uvjeti za uzgoj, zaštitu, lov i korištenje divljači i njezinih dijelova.
5. Otvoreno lovište – lovište u kojem je omogućena nesmetana dnevna i sezonska migracija divljači.
6. Ograđeno lovište – lovište najmanje površine od 1.000 ha, ograđeno prirodnim (široki vodotoci, velike vodene površine, more i sl.) ili umjetnim (ograde, građevine i sl. uređaji) preprekama koje sprječavaju ili znatno umanjuju mogućnost da tu površinu napusti divljač koja se u njemu uzgaja, štiti i lovi.
7. Uzgajalište divljači – lovište površine veće od 100 ha, a manje od 2.000 ha vlastitog zemljišta, ograđeno ogradom ili sličnom građevinom ili prirodnim preprekama koje sprječavaju da ne može napustiti tu površinu

divljač koja se u njemu proizvodi za razmnožavanje i lov.

8. Lovnogospodarska osnova – planski akt kojim se detaljno uređuje gospodarenje određenom divljači i lovištem za određeno razdoblje u skladu s mogućnosti staništa te brojnosti i stanjem populacije divljači koja se uzgaja i prisutnosti zaštićenih vrsta.

9. Program uzgoja divljači – planski i gospodarski akt kojim se uređuju uzgoj, zaštita i korištenje divljači u uzgajalištima.

10. Program zaštite divljači – planski akt temeljem kojeg se divljač štiti na površinama zemljišta na kojem se lovište ne smije ustanoviti.

12. Uzgojno područje – životni prostor određene vrste krupne divljači na kojem postoje optimalni stanišni i drugi uvjeti potrebni za racionalno gospodarenje populacijom.

13. Naselje – stalna naseobina, bez obzira na veličinu, gdje je stupanj izgrađenosti prostora takav da onemogućava prirodnu migraciju krupne divljači.

14. Lovac – osoba koja ima položeni lovački ispit i obavlja osnovne zadaće lova: uzgoj, zaštitu, lov i korištenje divljači i njezinih dijelova uz poštovanje lovačkih običaja i etike.

15. Lovna godina – razdoblje od 1. travnja tekuće godine do 31. ožujka naredne godine.

16. Lovna jedinica – 100 ha lovnoproduktivne površine za pojedinu vrstu divljači.

2. UTVRĐIVANJE LOVNOPRODUKTIVNIH POVRŠINA

Utvrđivanje LPP-a je prvi korak pri određivanju gospodarskog kapaciteta lovišta. Pri tome se utvrđuje za koje vrste divljači postoje osnovni uvjeti za njeno obitavanje i razmnožavanje te koja površina lovišta pruža potrebne uvjete za potrajno gospodarenje određenom vrstom divljači. Utvrđivanje LPP-a provodi se posebno za svaku gospodarski značajnu vrstu divljači.

LPP se određuje jednom u 10 godina, odnosno tijekom izrade lovnogospodarske osnove i programa uzgoja divljači, iznimno ako je došlo do značajnih promjena površine lovišta LPP se utvrđuje i kod revizije lovnogospodarske osnove i programa uzgoja divljači. Stoga je potrebno dobro utvrditi i uskladiti stvarno stanje iskaza površina (katastar lovišta), odnosno utvrditi stvarnu zastupljenost pojedinih kultura (obrazac LGO-1), a ne na temelju katastarskih podataka, pogotovo ako su zastarjeli. O stvarnoj strukturi, njihovom udjelu i rasporedu u lovištu (strukturi vegetacije) ovisi njihovo učešće u LPP-u za pojedinu vrstu divljači.

Napomena: Stvarnu zastupljenost pojedinih kultura dužan je iskazati izrađivač lovnogospodarske osnove, odnosno programa uzgoja divljači.

Tablica za izračunavanje LPP-a

Vrsta divljači	Kultura zemljišta (% udio u LPP)				
	Šume i šumsko zemljište	Poljoprivredne površine			Vode, bare, tršćaci
		Oranice	Livade	Pašnjaci	
Smeđi medvjed	< 90	< 10	< 20	< 30	
Jelen obični	< 80	< 30	< 50	< 70	< 20
Jelen lopatar	< 50	< 30	< 80	< 80	
Srna obična	< 80	< 80	< 80	< 80	
Svinja divlja	< 90	< 5	< 20	< 50	< 20
Divokoza	< 50			< 80	
Muflon	< 70	< 10	< 80	< 80	
Zec obični	< 40	< 80	< 60	< 40	
Fazan	< 30	< 70	< 20	< 20	
Prepelice		< 40	< 70	< 30	
Jarebice kamenjarke	< 20	< 30	< 40	< 40	

Patke divlje	Obračunava se prema tipu i veličini vodenih površina (vidi u prilogu)
--------------	---

Napomena: Zapuštene poljoprivredne površine suvislo obrasle grmljem i drvećem tretiraju se kao šuma i šumsko zemljište kod utvrđivanja LPP-a i boniteta.

Kod izračuna LPP-a za krupnu divljač ne uzimaju se sastojine I. dobnog razreda do starosti 10 godina (osim za divlju svinju) te sastojine u fazi oplodnih sječa.

3. ODREĐIVANJE BONITETNIH RAZREDA

Određivanje boniteta, odnosno vrijednosti ili kvalitete lovišta za određenu vrstu divljači predstavlja vrlo značajnu stručnu ocjenu uvjeta koje lovište pruža pojedinoj vrsti divljači o kojoj u najvećoj mjeri ovisi kapacitet lovišta.

Bonitira se samo LPP, s obzirom na to da divljač na njima ima sve potrebne uvjete za obitavanje i razmnožavanje, odnosno zadovoljava sve osnovne elemente koji se ujedno i ocjenjuju kod bonitiranja.

Bonitiranje se provodi zasebno za svaku pojedinu gospodarski značajnu vrstu divljači, koja obitava u lovištu ili se želi njome gospodariti u uvjetima prirodnog uzgoja.

Dosadašnja praksa i stručni rad koristili su dva pristupa (metode) bonitiranja. Po jednom se bonitiranje vrši za krupnu divljač a po drugome za sitnu divljač. Kod bonitiranja za krupnu divljač postoji također više načina određivanja boniteta (poput J. Brne, koji je za jelena bonitetne razrede vezao za nadmorsku visinu odnosno sastav vegetacije), od kojih se najviše koristi način određivanja boniteta na temelju osnovnih čimbenika lovišta. U ovoj Stručnoj podlozi preporuča se klasična metoda u kojoj se ocjenjuju osnovni faktori lovišta te se nakon toga putem bodovnog raspona određuje bonitetni razred.

Kod krupne divljači potrebno je uskladiti bonitetne razrede na širem području ili zoni, kako bi se ujednačeno gospodarilo s populacijom krupne divljači na većem prostoru zbog većeg radijusa dnevne i sezonske migracije. S obzirom na to da su pojedine ocjene i rasponi bodova različiti za svaku pojedinu vrstu krupne divljači, u prilogu su tablice s okvirnim ocjenama i rasponom bodova za pojedini bonitetni razred.

Kod divokoze su određena 3 bonitetna razreda, a kod ostale krupne divljači (osim medvjeda) 4 razreda.

Bonitiranje za krupnu divljač – raspon bodova za pojedine čimbenike

Vrsta divljači	Osnovni čimbenici lovišta				
	Hrana i voda	Vegetacija	Mir u lovištu	Tlo	Opća prikladnost
Jelen obični	25	20	20	15	20
	17	15	12	14	-
	12	10	8	10	-
	9	7		8	8
Jelen lopatar	20	20	25	15	20
	15	15	-	14	-
	10	10	-	10	-
	6	7	10	8	9
Srna obična	25	20	20	15	20
	18	15	10	12	-
	12	10	6	10	-

	8	7		8	11
Svinja divlja	25	20	20	15	20
	17	15	12	14	-
	12	10	8	10	-
	9	7		8	8
Divokoza	20	15	20	5	20
	13	11	11	3	-
	9	8	5		5
Muflon	25	20	20	15	20
	20	15	-	-	-
	10	10	-	-	-
	8	6	8	8	10

Bonitetni razredi

Vrsta divljači	Raspon bodova po bonitetnim razredima			
	I	II	III	IV
Jelen obični	> 75	61 – 75	51 – 60	40 – 50
Jelen lopatar	> 75	61 – 75	51 – 60	40 – 50
Srna obična	> 75	61 – 75	51 – 60	40 – 50
Svinja obična	> 75	61 – 75	51 – 60	40 – 50
Divokoza		> 65	46 – 65	30 – 45
Muflon	> 75	61 – 75	51 – 60	40 – 50

Bonitiranje za sitnu divljač – raspon bodova za pojedine čimbenike

Osnovni faktor lovišta	Ocjena osnovnog čimbenika	Koeficijent vrijednosti	Zbroj bodova
Kvaliteta tla	1 – 5	4	4 – 20
Hrana i voda	1 – 5	5	5 – 25
Vegetacija	1 – 5	4	4 – 20
Mir u lovištu	1 – 5	2	2 – 10
Konfiguracija	1 – 5	1	1 – 5
Klimatski uvjeti	1 – 5	2	2 – 10
Prikladnost lovišta	1 – 5	2	2 – 10
Ukupan zbroj bodova 20 – 100			

Bonitetni razredi

Raspon bodova po bonitetnim razredima				
I	II	III	IV	V
85 – 100	69 – 84	53 – 68	37 – 52	20 – 36

4. ODREĐIVANJE KAPACITETA I PRIRASTA
4.1. ODREĐIVANJE KAPACITETA I PRIRASTA U OTVORENIM LOVIŠTIMA
Tablica MF-a i prirasta za krupnu divljač

Vrsta divljači	Tip lovišta	Bonitet	I		II		III		IV	
		Ograničenja	MF	PR	MF	PR	MF	PR	MF	PR
Medvjed	Iz Akcijskog plana									
Jelen obični	Nizinsko	Bez poplava	5 – 8	0,8	3 – 4	0,7	2	0,6	1	0,6
		Poplavna	5 – 8	0,6	3 – 4	0,5	2	0,4	1	0,4
	Brdsko	Bez kr. predatora	5 – 6	0,7	3 – 4	0,6	2	0,6	1	0,6
		Krupni predatori	4 – 6	0,6	3 – 4	0,5	2	0,4	1	0,4
	Gorsko	Krupni predatori			2 – 4	0,5	1 – 2	0,4	<1	0,4
Srna obična	Nizinsko	Bez poplava	10 – 16	1,0	8 – 10	0,9	5 – 7	0,8	2 – 4	0,6
		Poplavna	6 – 8	0,7	4 – 6	0,6	3 – 4	0,5	1 – 3	0,5
	Brdsko	Bez kr. predatora	8 – 10	0,8	6 – 8	0,7	4 – 6	0,6	2 – 4	0,5
		Krupni predatori	6 – 8	0,6	4 – 6	0,5	3 – 4	0,4	1 – 3	0,4
	Gorsko	Krupni predatori			3 – 5	0,5	2 – 3	0,4	1 – 2	0,4
	Meditersko	Bez kr. predatora			4 – 6	0,7	3 – 4	0,6	1 – 3	0,6
Krupni predatori				3 – 5	0,5	2 – 3	0,4	1 – 2	0,4	
Svinja divlja	Nizinsko	Bez poplava	2 – 4	3,0	2 – 3	2,5	1 – 2	2,0	0,5	1,5
		Poplavna	2 – 4	2,5	2 – 3	2,0	1 – 2	1,0	0,5	1,0
	Brdsko	Bez kr. predatora	2 – 4	3,0	1,5 – 2,5	2,5	0,5-1,5	2,0	0,5	1,5
		Krupni predatori	2 – 3	1,5	1 – 2	1,5	0,5-1,5	1,0	0,5	1,0
	Gorsko	Krupni predatori					0,5-1,5	1,0	0,5	0,5
	Meditersko	Bez kr. predatora			1 – 3	3,0	0,5-1,5	2,0	0,5	1,5
Krupni predatori				1 – 2	1,5	0,5-1,5	1,0	0,5	0,5	
Jelen lopatar	Nizinsko	Bez poplava	6 – 8	1,0	4 – 5	0,8	2 – 3	0,6	1 – 2	0,5
	Brdsko	Bez kr. predatora	5 – 7	0,8	3 – 4	0,7	2 – 3	0,6	1 – 2	0,5
	Meditersko	Bez kr. predatora	4 – 6	0,8	3 – 4	0,7	2 – 3	0,6	1 – 2	0,5
Muflon	Nizinsko	Bez poplava	4 – 6	0,8	3 – 4	0,7	2 – 3	0,6	1 – 2	0,5
	Brdsko	Bez kr. predatora	4 – 5	0,7	2 – 3	0,6	1 – 2	0,5	> 1	0,5

	Mediteransko	Bez kr. predatora	4 – 6	0,8	3 – 4	0,7	2 – 3	0,6	1 – 2	0,5
Divokoza	Stanište divokoze	Krupni predatori	10 – 12	0,7	7 – 9	0,6	4 – 6	0,5	1 – 3	0,4

Tablica MF-a i prirasta za sitnu divljač

Bonitet		I		II		III		IV		V	
Vrsta divljači	Tip lovišta	MF	PR	MF	PR	MF	PR	MF	PR	MF	PR
Zec obični	Nizinsko	18	9	15	7	12	5	9	4	6	2
	Brdsko	15	7	12	5	9	4	6	2	3	1
	Mediteransko	18	10	15	7	9	4	6	2	3	1
Fazan	Nizinsko	4:20	20	3:15	15	2:10	10	2:8	8	1:4	4
	Brdsko	3:15	15	2:10	10	2:8	8	1:4	4		
	Mediteransko	3:15	15	2:10	10	2:8	8	1:4	4		
Trčka skvržulja	Nizinsko	24	24	18	18	14	10	10	7	6	4
	Brdsko	14	14	10	7	6	4				
	Mediteransko	18	18	14	10	10	7	6	4		
Jarebice kamenjarke	Nizinsko										
	Brdsko										
	Mediteransko	14	10	10	7	6	4	4	2		
Prepelice – opisno –	Nizinsko	20	50	16	32	12	18	8	8	4	2
	Brdsko										
	Mediteransko										
Patke divlje – opisno –	Nizinsko	Samo stanište pataka (vidi u prilogu)									
	Brdsko										
	Mediteransko										
Crna liska – opisno –	Nizinsko	Samo stanište crnih liski (vidi u prilogu)									
	Brdsko										
	Mediteransko										

Napomena:

- U tablicama MF-a i prirasta divljači prikazan je broj divljači na 100 ha (jedna lovna jedinica)
- U lovištima ustanovljenim na otocima (mediteranski tip) ne podržava se uzgoj divljih svinja.
- Kod gospodarenja sa više konkurentnih vrsta na istim površinama potrebno je uzeti u obzir faktor supstitucije.

UTVRĐIVANJE STANIŠTA DIVLJIH PATAKA

Obračunavanje LPP-a:

1. Svi veliki vodotoci rijeke širine preko 6 m su obale prirodne i obrasle raslinjem višim od 1 m, nisu betonirane ili obložene kamenjem te čije je zaobalje najmanje 10 m obraslo prirodnim raslinjem (šumom, grmljem, trskom i sl).
2. Svi kanali u kojima ima vode tokom proljeća i ljeta a prolaze kroz šumu ili preko šumskog ili poljoprivrednog zemljišta, ako su im obale obrasle raslinjem koje omogućuju gniježđenje pataka te od gornjeg ruba kanala ima najmanje 2 m pripadajućeg zemljišta obraslog prirodnim raslinjem (koje se ne obrađuje) koje omogućava gniježđenje.
3. Svi neregulirani vodotoci u kojima ima vode tijekom cijele godine, koji su širi od 1 m, čije obale su obrasle autohtonim raslinjem i moguće je gniježđenje pataka.
4. Površine jezera i ribnjaka obrasle autohtonim raslinjem sa pripadajućim obalama u širini do 10 m u kopno ako postoje uvjeti za gniježđenje. Ne bonitiraju se čiste vodene površine uz umjetna akumulacijska jezera s velikim oscilacijama razine voda. Postojeći otoci bonitiraju se kao obale.
5. Bare i močvare te površine na kojima leži voda krajem zime, tijekom proljeća i ljeta, obrasle močvarnim biljem visine preko 1 m površine veće od 0,5 ha ako na istim površinama postoje uvjeti za gniježđenje pataka.
6. Šume i šumska zemljišta na kojima tijekom proljeća i ljeta leži voda a biljno raslinje osigurava gniježđenje i vođenje mladunčadi.

Navedene površine mogu se bonitirati samo pod uvjetom da je osiguran mir u vrijeme gniježdenja (odsutnost ribolovaca, skupljača žaba i puževa, košnja šaša, trave i sl.).

Tablica MF-a i prirasta za divlje patke

Na površinama pod br. ovoga bonitiranja	Jedinica površine	Broj gnijezda	Prirast po gnijezdu	Napomena
1.	1 km vodotoka	4	2 kljuna	Ako su u proljeće prva gnijezda poplavljena prirast se umanjuje za 50 %.
2. i 3.	1 km kanala	6-8	2 kljuna	
4.	1 ha	4-5	2 kljuna	
5. i 6.	1 ha	6-8	2 kljuna	

Pod jedinicom površine kod širih vodotoka (redni broj 1.) podrazumijeva se samo jedna strana obale. Broj parova pataka koje gnijezde utvrđuju se opažanjem u proljeće na jutarnjem i večernjem izlasku pataka na vodene površine ili na preletu te na drugi pogodan način.

Ukoliko na istim površinama gnijezde i crne liske, broj gnijezda u matičnom fondu umanjuje se za 50 %.

UTVRĐIVANJE STANIŠTA CRNE LISKE (*Fulica atra* L.)

Sve površine navedene u točkama 4. i 5. Uputstva za bonitiranje divlje patke koje se mogu bonitirati za divlje patke, mogu se bonitirati i za crne liske, na isti način i pod istim uvjetima.

MF i prirast utvrđuje se prema tablici MF-a i prirasta za divlje patke.

ŠLJUKE (*Scolopax* sp.) – s obzirom da ove vrste divljači povremeno obitavaju u našim lovištima (jesenski i proljetni prelet) mogu se loviti uz ograničenje odstrjela do 3 kljuna/lovac/dan, odnosno da ukupni odstrjel ne prelazi 4 kljuna/100 ha površine lovišta obrasle drvenastom vegetacijom.

PREPELICA PUĆPURA (*Coturnix coturnix* L.) – Prepelica pućpura prolaznica (koja se ne gnijezdi) može se loviti uz ograničenje odstrjela do 10 kljunova/lovac/dan, odnosno do 10 % utvrđenog brojnog stanja koje obitava u lovištu.

4. 2. ODREĐIVANJE KAPACITETA I PRIRASTA U OGRAĐENIM DIJELOVIMA LOVIŠTA I UZGAJALIŠTIMA

Tablica kapaciteta i prirasta za krupnu divljač

Vrsta divljači	Makija, garig		Čiste i mješovite hrastove sastojine s bujnom podstojnom etažom (rijedak sklop)		Čiste i mješovite hrastove sastojine s oskudnom podstojnom etažom (gust sklop)		Mješovite sastojine bukve i jele		Mješovite sastojine jasena, johe		Sastojine medunca, crnog i bijelog graba		Čiste sastojine bukve, jele, jasena i johe	
	MF	PR	MF	PR	MF	PR	MF	PR	MF	PR	MF	PR	MF	PR
Jelen obični			20-25	0,9	16-19	0,9	do 15	0,8						
Svinja divlja	30	4,0	30	5,0	25	5,0	20	4,5	15	4,0	15	4,0	10-14	4,0
Jelen lopatar	30-35	1,0	30-35	1,0	20-29	0,9	15-19	0,8	10-14	0,8	10-14	0,7		
Muflon	30-35	1,0	30-35	1,0	20-29	0,9	15-19	0,8	10-14	0,8	10-14	0,7		

Napomena:

- U tablicama MF-a i prirasta divljači prikazan je broj divljači na 100 ha (jedna lovna jedinica).
- Ukoliko se uzgaja više vrsta divljači koje koriste istu prehrambenu bazu, ukupan MF ne smije biti veći od najvećeg MF jedne od tih vrsta.
- Za ograđeni dio lovišta i uzgajališta krupne divljači treba planirati isključivo sastojine starosti od II. dobnog razreda do 2/3 ophodnje.

5. BIOLOŠKI MINIMUM

Ukoliko je brojnost neke vrste divljači na razini biološkog minimuma, obustavlja se daljnje izlučivanje te vrste iz lovišta, bez obzira da li je lovostajem zaštićena ili nezaštićena. Kod gospodarskih vrsta divljači biološki minimum je brojno stanje na razini 50 % propisanog matičnog fonda.

Kod ostalih vrsta divljači biološki minimum je najmanji broj jedinki neke vrste na 1.000 ha koji omogućava opstanak vrste u njenom prirodnom staništu.

Tablica biološkog minimuma za ostale vrste divljači

Vrsta divljači	Biološki minimum
Jazavac	3
Kuna bjelica	4
Kuna zlatica	4
Lasica mala	5
Puh veliki	50
Kunić divlji	50
Lisica	1
Čagalj	1
Tvor	3
Mungos	4
Vrana siva	5
Vrana gaćac	5
Čavka zlogodnjača	5
Svraka	3
Šojka kreštelica	10

6. DODATNA OBRAZLOŽENJA

Utvrđivanje LPP-a, boniteta, kapaciteta i koeficijenta prirasta određuje se za glavne – gospodarski značajnije vrste divljači. Ostale vrste divljači koje su prisutne u lovištu evidentiraju se, prati im se brojno stanje i prirast, love se u skladu sa stanjem populacije, odnosno prema Planu gospodarenja uzgojnim područjem i za njih se u osnovi i programu utvrđuje stvarno brojno stanje, MF, P, GK, način lova, mjere zaštite, te se planira razvoj fonda (LGO-7a, LGO-7b, PUD-8) s evidencijom prema propisanim tablicama (LGO-8, PUD-9). Ove vrste u lovištu obogaćuju lovište, daju veću biološku raznolikost, obogaćuju užitak lova ali ne sudjeluju značajnije u odstrjelnoj kvoti. Ograničenje u izlučenju ovih vrsta propisano je biološkim minimumom.